

EDUSKUNNAN VASTAUS 3/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain 7 luvun, eräiden luotonantajien rekisteröinnistä annetun lain sekä korkolain 2 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2012 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi kuluttajansuojalain 7 luvun, eräiden luotonantajien rekisteröinnistä annetun lain sekä korkolain 2 §:n muuttamisesta (HE 78/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 15/2012 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus kehittää keinoja kotitalouksien velkaantumisen syiden ja kehityksen seurantaan ja ryhtyy tarvittaessa lainsäädännöllisiin ja muihin tarvittaviin lisätoimiin velkaantumiskehityksen hillitsemiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kuluttajansuojalain 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 3 §:n 1 momentti, 13 ja 14 § sekä 22 §:n 1 momentin johdantokappale, sellaisina kuin ne ovat laissa 746/2010, sekä
lisätään 7 lukuun uusi 17 a § seuraavasti:

7 luku

Kuluttajaluotot

3 §

Säännösten soveltamisen rajoitukset eräissä muissa tapauksissa

Tämän luvun 9—11 §:ää, 13 §:n 2 momentin 4 kohtaa sekä 14 ja 17 §:ää ei sovelleta kulut-

tajaluottoon, jossa luottoaika on enintään kolme kuukautta, josta ei peritä korkoa ja josta perittävät muut luottokustannukset todelliseksi vuosikoroksi muunnettuna eivät ylitä korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun koron määrää. Jatkuvaan luottoon sovelletaan kuitenkin 14 ja 17 §:ää.

13 §

Hyvä luotonantotapa

Luotonantajan on luotonannossa meneteltävä vastuullisesti.

Erityisesti edellytetään, että luotonantaja:

1) ei markkinoi luottoa siten, että markkinointi on omiaan selvästi heikentämään kuluttajan kykyä harkita luoton ottamista huolellisesti;

2) ei käytä luoton myöntämistä pääasiallisena markkinointikeinona markkinoidessaan muita kulutushyödykkeitä;

3) ei käytä luottoa markkinoitaessa, sitä myönnettäessä eikä muussa luottosuhteeseen liittyvässä asioinnissa lisämaksullista tekstiviestipalvelua tai muuta vastaavaa viestipalvelua;

4) antaa kuluttajalle ennen luottosopimuksen tekemistä riittävät ja selkeät selvitykset sen arvioimiseksi, soveltuuko luotto kuluttajan tarpeisiin ja hänen taloudelliseen tilanteeseensa;

5) antaa kuluttajalle maksuviivästystilanteissa tietoa ja neuvoja maksuvaikeuksien syntymisen tai syvenemisen estämiseksi ja maksu-tyttömyystilanteiden hoitamiseksi sekä suhtautuu vastuullisesti maksujärjestelyihin.

Mitä 1 momentissa ja 2 momentin 1—4 kohdassa säädetään, sovelletaan myös luotonvälittäjään. Mitä 2 momentin 4 kohdassa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta päätoimensa ohella luotonvälittäjänä toimivaan myyjään eikä palveluksen suorittajaan.

14 §

Velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus

Luotonantajan on ennen luottosopimuksen tekemistä arvioitava, kykeneekö kuluttaja täyttämään luottosopimuksen mukaiset velvoitteensa (*kuluttajan luottokelpoisuus*). Arviointi on tehtävä kuluttajan tuloja ja muita taloudellisia olosuhteita koskevien riittävien tietojen perusteella.

Jos osapuolet sopivat myöhemmin luoton määrän tai luottorajan korottamisesta, luotonantajan on varmistettava kuluttajaa koskevien tietojen ajantasaisuus ja, jos luoton määrää tai luottorajaa merkittävästi korotetaan, arvioitava kuluttajan luottokelpoisuus uudelleen ennen korotuksesta sopimista.

17 a §

Korkokatto

Jos luoton määrä tai luottoraja on alle 2 000 euroa, luottosopimuksen mukainen luoton todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Hyödykesidonnaiseen luottoon tätä pykälää sovelletaan kuitenkin vain, jos kuluttajalla on luottosopimuksen nojalla myös oikeus nostaa rahavaroja.

22 §

Etämyyntiä ja kotimyyntiä koskevia erityissäännöksiä

Sen sijaan, mitä 20 §:n 2 momentissa säädetään korvauksen määrästä, luotonantajalla on oikeus vaatia korvauksena luoton todellinen vuosikorko ajalta, jonka luotto on ollut kuluttajan käytettävissä, jos kuluttaja etämyynnissä peruuttaa:

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Mitä 7 luvun 13 §:n 2 momentin 3 kohdassa ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan kuitenkin myös ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin liittyvään asiointiin.

Laki

eräiden luotonantajien rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden luotonantajien rekisteröinnistä annetun lain (747/2010) 10, 11 ja 13 § sekä *lisätään* lakiin uusi 9 a, 10 a ja 10 b § seuraavasti:

9 a §

Luotonantoon liittyvien asiakirjojen ja tietojen säilyttäminen

Luotonantajan on säilytettävä luotonantoon liittyvät asiakirjat ja tiedot viiden vuoden ajan siitä, kun luotto on kokonaisuudessaan erääntynyt maksettavaksi, ellei muualla laissa säädetä velvollisuutta säilyttää niitä tätä pidempään.

10 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

10 a §

Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Luotonantajan on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava aluehallintovirastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Lisäksi aluehallintovirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada yksilöityä valvontatointia varten asiakirjoja ja tietoja myös muulta yksityiseltä yhteisöltä tai henkilöltä kuin luotonantajalta. Asiakirjojen ja tietojen tulee olla valvonnan kannalta välttämättömiä sen selvittämiseksi, kuuluuko luottojen tarjoaminen tämän lain soveltamisalaan tai kuka luottoja tosiasiallisesti tarjoaa.

Aluehallintovirastolla ei ole kuitenkaan oikeutta saada asianajajista annetussa laissa (496/1958) tarkoitettua asianajalta tai hänen apulaiseltaan asianajajan asiakasta koskevia

asiakirjoja ja tietoja eikä muultakaan henkilöltä oikeudenkäyntiasiamies- tai oikeudenkäyntiavustajatehtävien hoitamisen yhteydessä saatuja asiakirjoja ja tietoja. Oikeudenkäyntiasiamies- ja oikeudenkäyntiavustajatehtäviksi luetaan varsinaisten oikeudenkäyntiin liittyvien tehtävien lisäksi oikeudellinen neuvonta, joka koskee asiakkaan oikeudellista asemaa esitutkinnassa rikoksen johdosta tai asian muussa oikeudenkäyntiä edeltävässä käsittelyvaiheessa taikka oikeudenkäynnin käynnistämistä tai sen välttämistä.

10 b §

Oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä

Aluehallintovirastolla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen tämän lain 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilön luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

11 §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä kuluttaja-luottojen tarjoaminen, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos luotonantaja laiminlyö 7 §:n 3 momentissa tai 10 a §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden, aluehallintovirasto voi kehottaa luoton-

antajaa täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos luotonantaja laiminlyö 9 tai 9 a §:ssä säädetyn velvollisuuden, aluehallintovirasto voi antaa luotonantajalle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, aluehallintovirasto voi kieltää osaksi tai kokonaan luotonantajan toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Jos 10 a §:n 2 momentissa tarkoitettu taho laiminlyö mainitussa momentissa säädetyn velvollisuuden, aluehallintovirasto voi kehottaa tätä täyttämään velvollisuuden määräajassa.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on tehostettava uhkasakolla, ellei se erityisestä syystä ole tarpeetonta tai aluehallintovirasto katso, että menettely tulisi saattaa arvioitavaksi 13 §:n 1 momentin mukaisesti. Uhkasa-

kosta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

13 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan ilman rekisteröintiä harjoittaa kuluttajaluottojen tarjoamista, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luotonantajarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Sitä, joka rikkoo 11 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta, jos uhkasakko on lainvoimaisella päätöksellä tuomittu maksettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

korkolain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan korkolain (633/1982) 2 §, sellaisena kuin se on laissa 340/2002, seuraavasti:

2 §

Tahdonvaltaisuus

Velvollisuus maksaa korkoa määräytyy tämän lain mukaan, jollei muuta johdu velallisen sitoumuksesta tai kauppataivasta taikka toisin ole säädetty.

Jos velallisen sitoumus liittyy kuluttajaluottoa tai muuta kulutushyödykettä koskevaan elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan väliseen sopimukseen taikka sellaiseen sopimukseen, jonka perusteella velallinen ostamalla tai vuokraamalla hankkii asunnon itseään tai perheenjäseniään

varten, sitoumus on tehoton siltä osin kuin velallinen olisi velvollinen maksamaan enemmän viivästyskorkoa kuin 4—11 §:ssä säädetään. Jos velallinen näissä tapauksissa on viivästyskoron varalta sitoutunut viivästyskoron sijasta tai sen lisäksi maksamaan provisiota, palkkiota tai vastaavaa suoritusta, sitoumus on tehoton siltä osin kuin viivästyskoron ja mainitun suorituksen yhteenlaskettu määrä ylittää 4—11 §:n mukaan lasketun koron.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2013
